

Бојан Удовичић,
први Србин кадет
Ваздухопловне
војне академије
Колорадо
Спрингс

КРИЛА ЈЕДНЕ МЛАДОСТИ

Као један од најбољих ученика 31. класе Војне гимназије, Ваздухопловни смер, конкурисао је и био примљен као први Србин на чувену Ваздухопловну војну академију у Колорадо Спрингсу. Сан о летењу и позиву pilota одвео га је у Америку, где је са високим оценама завршио прву годину студија.

О наставку породичне официрске традиције, пакленим данима на почетку школовања, другарству, сличностима и разликама у начину живота, жестокој конкуренцији, поносу који је осећао док је у одређеним приликама носио нашу униформу, лепотама велике земље и носталгији, причао је Бојан Удовичић док је био у посети својим друговима на Војној академији. Отишао је да стекне пилотско звање и знање, али вратиће се на наше небо.

Крун Војне академије на Бањици. Радни дан, стање редовно. Склопљене су странице књига, на реду су озбиљни испити, провера знања будућих официра, теоријских и практичних. На травњаку испред трофејног авиона, наочит младић руком прелази преко његових крила. Бојан Удовичић чека своје другове да их поздраве, поприча са њима, пожели им срећу. И они њему, свакако. Другарство из 31. класе Војне гимназија никада неће отићи у заборав. Могао је и он да настави студије на Бањици, али судбина младог човека је хтела другачије.

Бојанова испитна грозница је прошла, у великом стилу је окончао прву годину студија на чувеној Ваздухопловној војној академији у Колорадо Спрингсу и сада је кадет треће класе. Ознаке које носи на униформи обученој за снимање о томе говоре. Но, о њима ћемо касније.

Тих, једноставан, лепо грађен момак, плени својом витком линијом и висином. Када проговори, осећају се његова учтивост, сигурност, знање, добар избор речи и кућно васпитање. Шармантан осмех, елегантан ход и војничко држање спољни су знаци препознавања. Нимало разметљив, али сигуран, одмах открива црте постојаног карактера, фине комуникације и добре намере.

Ту је и отац Миломир, па су ствари одмах јасније. Потпуковник у пензији, официр, дипломирани инжењер, човек који је афирмацију и високо образовање стекао у Војсци, живео за њу и своју петочлану породицу. Увек усправан, исправан, частан официр, са наглашеним цртама позива коме је био деценијама одан. Потиче из живописног златиборског краја. Село Стубло у чајетинској општини, надморска висина 1.200 метара. Какви се људи тамо рађају и како их васпитавају, узалудно је трошити речи. Са 14 година отиснуо се у Рајловац да похађа средњу Ваздухопловнотехничку војну школу. Није мењао место, наставио је на школовање као припадник 32. класе Ваздухопловнотехничке војне академије. Прво место службовања је Тузла, усавршавање, окончање студија на Електротехничком факултету у Београду. А онда прекоманде, како то бива у официрском позиву. По потреби службе: Рајловац, Ниш, Поникве, Београд... Везан за аеродром и авионе.

■ ПАКЛЕНА НЕДЕЉА

Отац и син, много заједничког, небо нарочито. Бојан ће му тек полетети у сусрет, Миломир га осматра, контрола неба и летања је његов нови позив. Још мало о породици. Супруга Алма је из Тузле, веран пратилац изабраника свог срца. Бојан је првонац, ћерка Јелена и млади син Жељко су рођени у Ужицу.

Бојан је био посебан, у свему. Од првог разреда основне школе заволео је војску и војнике. Читао је све о томе, скупљао фотографије, легио постере и непрекидно понављао: бићу официр. Беше то у време када се зло ширило нашим просторима, а Војска, не својом кривицом, често прозивана и непримерено етикетирана. Бистри одликаш је ставио родитеље пред свршен чин: Војна гимназија или ништа! Мајци не беше лако, отац опрезан, али када је свест о Бојановој жаркој жељи однела превагу над недоумицама, породица је чврсто стала уз њега. Испоставиће се да је то била права одлука. Током школовања, не само да је оправдао њихова очекивања већ је бриљирао. Може се рећи из свих предмета. Ваздухопловни смер је био опет његов избор, а Војна академија једини могући правац.

Појавила се могућност за наставак студија на Ваздухопловној војној академији у Колорадо Спрингсу, па су на тестирање позвани одабрани. Јака конкуренција, а тражи се само један. Знање, опште образовање, лекарски прегледи, психофизичке провере. Опет најбољи.

Опроштај од породице, другова, класића. Далеки пут преко океана. Први Србин постаје кадет елитне академије. Непрегледна база са два аеродрома. Постројене чете и водови, више од 4.500 студената из разних крајева САД и скоро целог света. Паклена недеља. Сцене из култног филма „Официр и центлмен“, немилосрдна селекција. Трчање, склекови, препреке, вода, бла-то... Па поново, ко опстане иде даље.

Обиље предмета, теорије преко главе, али тако је и – поговора нема. Озбиљан рад. Стално се нешто похађа, полаже, ис-

правља, допуњује... Нема предах. Тачније, мало је слободног времена. Излазак у град је према прописима, дакле, униформа је обавезна. Упознаје се са друговима из класе, а најближи су му Семи Тонго из Кеније, Марио Авила Дијаз из Гватемале и цимер Хит Мајерс, Американец. Постаје омиљен међу њима, осваја их својом ведрином, свеколиком способношћу, спортским духом. Тако је кадет Гранд Хедли причао родитељима о сјајном момку из Србије, па је Бојан позван у њихову породичну кућу, где се добро осећао, окружен пажњом и приметним гостопримством домаћина.

Постоји разлика у обичајима, културама, исхрани. На Академији је храна добра и разноврсна, каже Бојан, али треба се привићи на њу. Хлеб, на који смо ми навикли, једноставно не постоји на њиховој трпези.

Природа Колорада је прелепа. Надморска висина 2.500 метара, оштре зиме, ваздух пара плућа. Денвер је најближи већи град, али и он је удаљен око 100 километара. Шта је Денвер ако не и један од симбола гламурозне НБА лиге. „Нагитси“ су звезде,

НЕМА ЛАЖИ И ПРЕВАРА

Кућни ред на Академији је закон. Собе су једноставне, хигијена заједна, по три кадета су смештени у њима. Слично као у нашој Војној академији. Касете, ормари и фиоке се не закључавају. Постоји огромно поверење у част и поштење будућих официра. Нема лагања, превара, преписивања на тестовима и испитима. То нико и не покушава. Пијанство, употреба наркотика или физички обрачуни су увреда институције.

Кохезија колектива је нешто на чему се непрекидно инсистира. Већ на првој години кадет добија ментора, годину или две старијег колегу који му је нека врста старешине, саветник, ослонац. Ауторитет, пре свега. Бојан је имао током прве године свог старешину, од наредне он ће се бринути о једном младићу који почиње студије.

На томе се заснива читав однос током студија. Преступи су страна појава. Једноставно, живот их је избрисао са списка могућих појава. Уколико се докаже супротно, постоји само једна врста санкције коју сви добро знају: безусловно искључење!

Није реч само о казни, ти млади људи прођу кроз „милион“ провера и тестова. Тешко је и поверовати да би се неко поиграо са поверењем које му је указано и са могућношћу да стекне диплому угледне светске академије.

мегазвезде. Бојан их је гледао када је „пола класе“ громогласно навијало за своје љубимце. Доживљај, нема шта.

Следи још три године учења. Ова је најтежа. Прошла је у знаку строге селекције, у свему. Неки су одустали, многи елиминисани. На њиховој академији нема музике, филмова, петпарачке разбигриге... Спорт да, забава не! Све, апсолутно све је подређено учењу, вежбању и раду. Има времена једино за физичку рекреацију. Бојан је бриљирао у фудбалу, а своје другове је учио рукометној игри. За њих је то сасвим непознат спорт.

■ БЕЗ ПРИВИЛЕГИЈА

Двадесет посто студената су девојке које немају ама баш никакве привилегије у односу на своје колеге. Није им лако, нимало. Једнако их третирају од првог дана. Младићи се шишају „на нулу“, а оне скраћују косу до мушке фризуре. Нема улешавања и дугих noktију, шминке нити соларијума. Ни случајно. Заједно са кадетама пребродиле су сва искушења, па ко је остао нека прича. Једино су норме на проверама прилагођене женском бићу, све друго је припрема за тежак официрски позив.

Бојан ће се кратко одмарати. Опет је мало времена, а хтео би да стигне до очевог родног краја, изађе са друговима, послуша добру музику... Наравно, најпре да веселем испуни мајчину душу. Мајка као мајка, брине се увек. Јелена се дописује с братом, радознала је и поносна, баш као и млади брат, који је добио поклон од кога се не одваја. Кошаркашку лопту с којом се

играју мечеви најјаче кошаркашке лиге на свету.

Посматрао је своје другове на вежби „Дипломац“, која је недавно одржана на Пасуљанским ливадама. Не крије одушевљење њиховим знањем, вештином, брзином... Посебно је приметио гађање из разних оруђа, прецизно до танчина. Срце му је, вели, највише заиграло када су се на небу појавили наши „мигови“.

Наравно, он ће се обучавати на другим типовима авиона, али приметно је велико поштовање његових колега баш према „двадесетдеветкама“, које су у саставу и нашег Ваздухопловства и противваздухопловне одбране. И одмах истиче да нема никакву недоумицу: када дипломира, постаће официр пилот Војске Србије! Нема тога што би га одвратило од намере.

Тај осећај припадности својој земљи, народу и Војсци увек и свуда истиче. Посебно га радује када може да носи нашу униформу. То је два пута годишње, за време такозване интернационалне недеље. Прилазе му другови, питају га за ознаке. И да знате, истиче Бојан, наше униформа је једна од најлепших.

Тегет панталоне, светлоплава кошуља и тамноплава блуза и капа, налик дуго виђаној „титовки“, његова је летња свечана униформа. Ознаке на које нисмо заборавили да појаснимо, заиста су својеврсни симболи о којима бисмо могли да поразмислимо и понешто усвојимо. Постоји златни и сребрни знак на капи. Бојан носи златни, јер му је отац био официр дуже од 20 година. Лентица на кошуљи, налик нашој замени за одликовање, ознака је да је држава у рату. Објашњење: у рату против тероризма. Најпосле, ту је и звезда коју носе само они кадети који су постигли одличан успех у школовању. Међутим, Бојан ће најпре показати прстом на плочицу где пише Udovicic Serbia.

Његовим стопама, сада двојбе нема, кренуће ове јесени још два матуранта чувене Војне гимназије. Бранко Ковачевић ће студирати на њујоршком Вест Поинту, а Милош Шеовац лети у Колорадо, где ће му Бојан умногоме олакшати почетак трновитог пута до пилотске кабине и официрског чина. Бојан је, народски речено, пробио лед, оштар и хладан. Учинио је то храбро, без ичије помоћи, успешно ван сваке сумње. Као први Србин, да се зна! ■

Бранко
КОПУНОВИЋ

Снимио Димитрије ГОЛ